

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălățate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 3 Februarie, 1888.

Cancelariul Bismarck a vorbit și vorbirea lui a străbătut în toate colțurile Europei, fără să fi lăstărit spiritele atîtate. După epocala vorbire din 6 Februarie lumea ați scie tot atîta, cît a sciet înainte de aceasta.

Sunt înșe în monumentală vorbire câteva pasage, cari trebuie să pună pe gînduri cu deosebire pe vecinii sei, pe Francia și Rusia. „La fie-care graniță pot pune câte un milion de soldați și-mi mai rămân un milion în rezervă. Nu me tem de nimenca, decît de Dđen!” Aceste pasage provocătoare sunt la adresa Rusiei și a Franciei, și rămâne ca aceste state să și facă seamă cu enunțamentele aceste de cea mai mare importanță. Cum vor privi cei din Petropolea vorbirea din cestiune, nu ne este dată să o scim, pentru-că diarele sciu ascunde impresiunea adevărată, ce o a produs vorbirea și sigur dau cu totul tot alt colorit lucrului, decum poate vor simți în realitate. În monarhia noastră înșe vorbirea lui Bismarck a produs mare mulțumire, pentru-că în ea se constată necesitatea alianței cu Austro-Ungaria, fără care Germania ar fi un ciocan între două nicovale, și de aceea cei din Cislaitania s'au și grăbit a se folosi de acest enunțament, punend o moțiune pe masa „Reichsrathului,” că adevăra convențiunea încheiată între monarhia austro-ungară și Germania să se înarticuleze în legile țerei prin parlamente. Aceasta moțiune pusă la cale de nemții din Viena poate fi funestă în consecințele ei și poate să aducă încurcături neprevădute, pentru că în parlamentul austriac cehii și celelalte naționalități nu au tot asemenea motive de a se bucura de convențiunea încheiată cu Germania ca nemții.

Apucătura aceasta poate da nascere la discuțiuni parlamentare, poate aduce chiar căderea ministeriului Taaffe în momente de aceste critice, când cu deosebire monarhia și Cislaitania în special au lipsă de guverne tari și solide în pozițiunea lor, și dacă nemții, cari oftează după egemonia perdată au țintit prin apucătura aceasta la o derangiare a guvernului ei, ușor pot să și ajungă acum scopul lor. Nu tot asemenea se are lucrul în Ungaria. Aici îl Tisza este stăpînul situațiunii și naționalitățile sunt trântite la pîrete, și astfel nime nu e cine să-i prepare griji și necasuri afară poate de cei câțiva sasi, cari înșe vîd în alianța cu Germania o garanță de existență pentru ei, și așa o salută tot așa de simpatie ca și maghiarii, cari, de nu ar fi fost aceasta alianță, de sigur nu s'ar fi încumetat în timpii din urmă și în special în timpul

dela congresul din Berlin incoace a vorbi așa din tenor, și negenați de nimenca Vor fi fost între români o seamă de oameni, cari dacă și nu vor fi sciet de aceasta alianță cu Germania, cel puțin vor fi fost inițiați bine în secretele de stat și tocmai din acel motiv au predat pentru moderațiune și împăcarea noastră cu situațiunea, ce ni s'a creat și aceia au fost luați în de ris și în batjocură. Lucrurile înșe au dovedit, că ei au fost bine orientați, că au sciet, că maghiarii au la spatele lor pe lângă alți factori puternici interni și alianța cu Germania și tocmai de aceea au lucrat în deplina cunoștință de cauză și s'au ferit cît se poate de tare, ca să nu se înăsprească relațiunile între maghiari și români, așa după cum se înăsprișe ele după conferințele din Sibiu din 1881 și 1884, după cari conferințe datează o mulțime de dispozițiuni una mai aspră decît alta și o mulțime de legi, cari au ciungărit legea naționalităților din 1868, legea comunală din 1871 și ca să vorbim în special despre noi cei greco-orientali, ne-a luat ajutori de stat al bisericeii și l'a pus în mânașolgarăbirăilor, pentru-că guvernul s'a simțit destul de tare, ca să o facă fără să-i fie teamă de noi și de amenințările noastre.

Ar fi timpul binevenit, ca să vedem să ne ușurăm poziția cea excepțională, în care ne găsim față cu guvernul maghiar și să inaugurăm o altă ținută politică, ținută, care a aflat expresiune în coloanele diariului nostru de 35 de ani în interesul cel adevărat al poporului român, a cărui prosperare în toate direcțiunile tot așa o purtăm la inimă, ca și cei cari se cred de singuri patentați naționaliști și pe noi adeseori ne au onorat cu cele mai dejositoare epitețe fără ca să le fi meritat cît e mai puțin.

Revista politică.

Lumea politică rămâne uimită de curentul ce se desvoaltă. Tratatul de alianță s'a publicat, după publicarea lui a urmat imediat memorabila vorbire a cancelariului de fer, ce se comentează în toate părțile de presă în felii și forme și acum se vorbește, că se va publica și tratatul de alianță dintre monarhia noastră cu Germania și Italia.

Foile li și cunosc conținutul, și s'au ocupat cu el mai ales foile italiene. „Köln Ztg.” anunță, că în cercurile diplomatice din Berlin a produs bună impresiune tonul foilor italiene. După cum scriu foile din Roma, negocierile, premerse tratatului de alianță între aceste trei puteri centrale s'au început încă cu finea anului 1886; cam prin mijlocul lunei

Faur, 1887, pe timpul când s'a făcut adevăra alegerea deputaților în parlamentul german a fost semnat în Berlin de puterile aliate; car legitimirea lui înaintea lumii s'a făcut prin oferirea ordinului „vulturul negru” contelui Robilant.

În general se poate de lue pe temeii acestor contracte, că Francia, dacă se va încumeta să atace singură pe Germania ori pe Italia, va avea deodată a se lupta împotriva alor două puteri, adevăra Germania și a Italiei; când Rusia, earăși singură, s'ar încerca să atace pe Germania ori Austro-Ungaria, va trebui să se lupte cu amîndouă puterile acestea; și în fine când Rusia și Francia aliate ar ataca numai pe una dintre cele trei puteri aliate se vor pune în mișcare toate forțele armate ale celor trei state și vor avea a se lupta deodată cu Germania, Austro-Ungaria și Italia.

La ordinea zilei sunt și convorbirile diplomaților. Contele Paul Schuyalov, vestitul diplomat rusesc și ambasador în Berlin s'a reintors din Petersburg la postul seu și imediat a avut o lungă convorbire cu secretariul de stat, Herbert Bismarck. În Viena la oficiul de esterne a conferit ministrul de esterne contele Kalnoky cu ambasadorul german, principele de Reuss: tot pe același timp fostul ambasador rusesc la curtea din Viena Novikov, care a sosit din Petersburg a făcut în ambasada rusească principelui de Lobanov o vîsită, care începu dimineața la 9 oare și se finî abia după două oare. Se conchide din aceste conferențe diplomatice, și mai ales din cea ținută între ministrul nostru de esterne și ambasadorul german, că poate va urma o schimbare de idei între diferitele guverne. În foile din Berlin se scrie chiar, că Giers are intențiunea să adreseze puterilor o circulară, în carea să dovedească, cumcă starea actuală a lucrurilor din Bulgaria nu e de loc normală și e nelegitimă. Ce s'ar putea câștiga cu o astfel de circulară nu se poate încă scîi, la tot cazul înșe, ea va documenta, că Rusia părăsesce față cu Bulgaria rezerva de până acum; tot așa de puțin se poate cunoasce din atitudinea diariului german „Köln. Ztg.”, care polemîsînd cu „Standart” în cestiunea Bulgariei, dîce, că o invasiune rusească în Bulgaria nu trebuie privită ca și un atac îndreptat contra Austro-Ungariei.

În timpul din urmă se vorbea mult despre o coalițiune contra puterilor centrale aliate, în care va face parte și Englitera. „Morning Post” declară acum, că în Englitera nu se cugetă oamenii la încheerea unei astfel de coalițiuni. Aceasta decla-

FOIȚA.

Din vremuri mai vechi.

(O trăsură caracteristică din viața bisericească.)
(Urmare.)

„După ce am întrebat și pe tatăl meu m'am învoit a urma înțeleptelor cuvinte ale popi Haralambie mai vîrtos, că aușisem, că fericit este acela, care lucră pentru biserică și de atunci până astăzi slujesc sfintei biserici.

Când am fost ales de cantor, deși abia eram de vr'o douăzeci ani, totuși sciam rînduiala bisericii ca și un cantor încăruntit. Nu me întrecea nici chiar cantorul dela strana stîngă, care după cum mi aduc aminte era tot într'un an născut cu popa Haralambie. De atunci incoace fiind atîta vreme tot-cântăreț, nu numai că toată rînduiala slujbei de preste an o sciu, ci chiar mai toate rugăciunile din Mineie, Octoich și Triod le sciu de rost. Ajunge să le încep și toate merg ca apa.”

„Multe am vîdut din tinerețe până ați, multe am pățit și bune și rele, toate înșe au trecut, ca și cum n'ar fi fost.”

„Dar ce fac eu? întrerupse de odată nenea Stan istorisirea sa.

„M'am apucat de una și me trețesc într'alta. Am dîs, că o să istorisesc ceva despre popa Hara-

lambie și ce să veđi, am început să-mi spun pătaniile mele. Dar n'ai ce face, căci așa e firea omului, că ce face, ce direge, vorbește numai despre sine. E o slăbiciune omenească și vrînd nevrînd, aluneci în ea.

„Nu-i nimic nene Stane” dîsei eu. „Și acestea mi plac de ale asculta. Dacă dta ai perdit firul istorisirii, l'vei apuca de aci încolo, numai să ne ajungă timpul.”

Abia înșe isprăvi aceste cuvinte, când deodată numai auđi pași din afară și curînd după aceea ușa scărțîind.

„Vine părintele nostru, ca să înceapă slujba Duminecei. Nu mai vorbi nici una, ci taci mulcom, nene Stane, căci am auđit ușa scărțîind.”

Nenea Stan, cît auđi cuvintele mele îndată făcî o față mai posomorită și se întoarse la strană, cău-tînd repede în Mineiul, ce mai înainte l'aruncase mai la o parte. Până când înșe se găsească slujba zilei respective, intră și parochul în biserică și uitîndu se în toate părțile, înaintă până aproape de mine și înet imi dîse o „bună dimineață” domoală. Apoi ducându-se în altar și luându-și epitrafirul, începî cu o voce răgușită utrenia de Duminecă cu obicinuitele cuvinte. Nenea Stan de lângă mine rîș-punse cu un ifos bine pronunțat, aceea ce trebuia să dîcă. În timpul, când cetia psalmii, eu i șopti la ureche, ca nu cumva să nu mi îplinească dorința mea.

Nenea Stan și pleca capul la cuvintele mele, — semn bun, — și apoi în ruțul capului și continuă lucrul, care abia îl începuse.

Numai dîsei nimic, ci încordat cu mintea urmăriam și eu cele ce să căutau și numai din când în când țineam și eu isonul.

La tragerea clopotului creștinii din sat cu mic cu mare umplură biserica, care acum rîsună de vocea cea puternică a lui nenea Stan.

În o ordine frumoasă merse tot serviciul până la sfîrșit, la ceea ce a contribuit în parte mare și evlavia cea mare a creștinilor. Toată purtarea lor arăta, că ei sciu, că sunt în casa lui Dumnezeu. Nici un sgomot, nici o mișcare nepotrivită, care se conturbe sfîntenia slujbei dumnezeiesci. Toți dela seamă până la mare steteau liniștiți și cu băgare de seamă la cele ce se căntau. Toate acestea era un semn vîdit, că creștinii aceștia avuseseră preoți, cari scieură să și prețuiască chemarea.

După ce preotul făcî otpustul și după ce spuse creștinilor sîrbătorile din sîptămîna precum și adăusele: „Dumnezeu primească rugăciunile noastre,” creștinii luând anaforă părăsiră unul câte unul în mod cuvîncios biserica. Toți se duseseră, până și preotul, și rămăseseră numai eu și Nenea Stan, care avea să incue biserica.

„Dar cum a rămas cu povestea noastră, nene Stane?” dîsei eu după ce am vîdut, că am rămas singuri în biserică. „Apoi cum să rămînem, mi să

rațiune a făcut bună impresiune în cercurile diplomatice și mai ales în Germania, ear foile germane dic, că prin ea s'a pus odată capăt scirilor alar mătoare, cari vedeau în călătoria lordului Churchill și Fife la Petersburg o apropiere între Marea-Britanie și între Rusia. Limbajul foaii engleze însă, care oglindează atitudinea cabinetului Salisbury, e clar, limpede, și la înțeles. Cât timp există alianța triplă, scrie cestionata foaiă, și e spriginită din partea Angliei și a Turciei, e asigurată pacea europeană. Tot așa e și limbajul diariului „Standardt,” care face un prețios comentariu raportului, în care se află Marea-Britanie cu puterile centrale europene.

Pregătirile rusesi de războiu se continuă Poarta a încunoscintat încă de mult, că se intenționează pregătiri și în porturile mării negre. Atunci nu se pune mult preț pe aceste sciri; acum însă din toate părțile se vestesce, că pregătirile se fac cu mare precauțiune și cu o iuțăla de admirat.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Brașov, 30 Ianuarie, 1888. Dle redactor! E bine cunoscut publicului român, cumcă de câțiva ani incoace românii noștri din suburbiul Brașovul-vechi dau frumoase dovești de o activitate culturală dintre cele mai laudabile. În fie-care an s'a dat câte o producțiune musicală-declamatorică din partea tinerimii adulte de acolo. Cele dintăiu probe despre capacitatea acesteia sub înțeleaptă conducere au fost date în localuri mai înguste. Cercetarea acestor producțiuni în măsură prea numeroasă din partea publicului brașovean a forțat necesitatea de a se alege pentru producțiunile următoare localuri mai spațioase. În urmarea aceasta petrecerea din anul trecut s'a arangiat la „Redută” ear în anul acesta în sala hotelului Nr. 1. Progres s'a făcut nu numai în privința aceasta; chiar programul executat în anul curent dovedesce o înaintare foarte îmbucurătoare.

În anii trecuți s'au cântat cântece în două voci, instruate și conduse de cunoscutul nostru învățătoriu, dl Candid Mușlea; în anul acesta fiind luat în ajutoriu și dl I. Sibian, s'au cântat cântece în 4 voci și încă cu un succes tot așa de frumos ca și în trecut. Iată programul executat în acest an:

Program:

1. „*Eată ziua triumfală*,” de V. Humpel, executată de corul tinerimii adulte în patru voci.
2. „*Albina și trântorul*,” dialog de G. Asachi, executat de elevele Elena G. Puiu și Epifania N. Balea.
3. „*Cămașa fericirii*,” poezie de V. M. Lazar, declamată de Maria G. Voicu.
4. „*Uite mamă colo'n sat*,” arangiată pentru cor de I. Sibian-Gălușcă, executată de corul tinerimii adulte.
5. „*Michnea și baba*,” poezie de Bolintinean, declamată de Maria Acsente.
6. „*Olteneasca*,” executată solo pe Cello de Ioan Sibian-Gălușcă.
7. „*Toporul și Pădurea*,” poezie de Greg. Alesandrescu declamată de Elena Oancea.
8. „*Condamnarea strugurelui*,” poezie de Anton Pan, declamată de D. Popa.

răspunse bine. Dela ceea ce am ținut odată nici decum nu me voi abate, numai nu știu, când ar fi timpul mai potrivit să încep. Acum nu-i timpul, una, că sunt ostenit și a doua, nu voiesc să-mi lungesc ajutorul, căci me bolnăvesc.”

„Apoi, când crești dta, ca o să mi faci pe poftă?” ținsei eu cătră nenea Stan, oareși cum nemulțămîm cu mersul lucrurilor.

„Cât mai curând, și dacă e vorba să nu te las în nedumerire, chiar astăzi mai cătră seară, vin-o la mine, — ținse bătănușul cantor, luând în mână o cheie mare și vărând subsuoară o prescură. Acum să mergem acasă, că va fi timpul, să nu mai zăbovim, căci poate cei de acasă ne așteaptă.”

După ce nenea Stan stinse candelile și mai aruncă o privire prin toate părțile bisericii, plecărăm amândoi cătră ușă. Aci scoase cheia, o vîri în lăcatul cel mare al ușei și o suci de mai multe ori. Apoi împingînd cu genunchile în ușă ca să se convingă, că aceasta e, sau nu închisă, ne îndreptărăm amândoi cătră casă.

Timpul, cât am mers pe drum împreună îl folosirăm, vorbind despre odoarele bisericii, căci am uitat să spun, că biserica aceasta este înzestrată chiar din moși și strămoși cu aurării și argintării de tot soiul. Policandrele de argint suflate cu aur, hainele de mătase, potirele frumoase de argint și alte multe obiecte frumoase, cari sunt în biserica aceasta, sunt dovești despre o înbire vechie a creștinilor față cu biserica.

(Va urma.)

9. „*Sub această neagră stîncă*,” arangiată pentru cor de N. Popoviciu, executată de corul bărbătesc.

Înainte de începerea executării programului va cânta orchestra.

După producțiune urmează danț, începînd cu „*Călușeriul*” și „*Bătuta*,” apoi „*Romana*.”

Nu știu, ce ași putea vorbi în special despre singuraticii numeri, căci toți numeri programului au fost executăți cu toată precisiunea, carea e a se considera cu atât mai mult, căci diletanții au fost feciori și fete din popor; tocmai aceasta însă este unul dintre cele mai însemnate momente, cari ridică în măsură mai mare valoarea succesului producțiunii. Era într'adevăr ceva mișcător, vedînd feciori și fete păsînd pe scena din fața unui public ales și foarte numeros cu o siguranță, carea de multe ori lipsesce chiar și diletanților probați. Cu deosebire micile scolărițe, Elena G. Puiu și Epifania N. Balea în declamarea dialogului „*Albina și trântorul*” au încântat publicul prin intonațiile lor nimerite, naturale și însuflețite. Dl I. Sibian-Gălușcă încă a trebuit să repeteze frumoasa arie „*Olteneasca*” pe Cello.

După executarea programului a urmat dans până la 6 oare dimineața. Ordinea de dans s'a început cu „*Călușeriul*” și „*Bătuta*,” jucate de 18 feciori costumați cu precisiune și frumusețe deosebită. După aceea s'a jucat cuadrilul românesc „*Romana*” în două mari coloane. Cele mai multe părechi au fost feciori și fete, cari au dat dovadă și aci cât de bună direcțiune are scoala lor nu numai în cele spirituale ci și în cele sociale, în simțimintele și mândria noastră națională.

Public a fost foarte numeros atât dintre inteligenți cât și din popor. Venitul curat a fost cam 40—45 de fl., destinați pentru ajutorarea copiilor sîraci cu cărți de școală.

Aceste frumoase succese pot servi de vie dovadă despre buna înțelegere, ce domnesce între factorii conducători ai poporului. Preot, învățători, epitropi au fost gata cu toții în tot momentul a lucra pentru binele poporului.

Dnii învățători Candid Mușlea și Fl. Șoner ajutați de dl părinte G. Pășenar și de dl epitrop G. Puiu au dovedit și cu aceasta ocaziune, că ce lucruri valoroase și neperitoare se pot face totdeauna, când se lucră cu stăruință, în deplină armonie și bună înțelegere. Pot servi toate acestea ca exemplu viu tuturor factorilor conducători, cari se află în nemijlocita apropiere de popor. Nu pot lăsa nepomenit și zelul dlui I. Sibian-Gălușcă, care încă a lucrat cu mult interes la această producțiune.

Din parte mi nu pot încheia aceste rînduri fără a ura numiților vrednici conducători și propagători ai fericirii poporului același succes și în viitor, precum au dovedit în trecut și cu aceasta ocaziune.

— n. —

Blașiu, în 31 Ianuarie, 1888. Onorate dle redactor! Luând și eu parte la balul filantropic, ce l'a arangiat junimea studiosă din loc, nu me pot răbda a nu Ve trimite o mică corespondență referitoare la acel bal.

Ca și în anii trecuți așa și în anul acesta balul a fost cercetat preste acceptare. A face un catalog despre persoanele asistente ar fi un lucru prea greu, ba și necomplet. Voi înregistra numai o parte, pe cari le am cunoscut și eu, și anume dintre stimatele doamne au luat parte: Maria Mușan, Aurelia Deac, Ioana Bucur, Ida Ciato, Pepi Laszlo, Amalia Papiu, Paraschiva Bela, Amalia Grama, Iuliana Szabo, preoteasa greco-orientală din loc, Maria Turcu din loc, apoi din giur Ana Laszlo din Micesasa, eară costumată a fost numai stimata doamnă profesoară Maria Marin în costum mărginenesc. Ear dintre stimabilele domnișoare au format cununa putem ținse: Elena Furnea, Ida Ciato, Rosina Raicu, Cornelia Puian, Zamfira Vlad și Otilia Brendușian, din loc, apoi Teresia Corvin din Orăștie, Ida Handrea din Manaradie. Între paușă s'a jucat jocurile naționale „*Bătuta*” și „*Călușeriul*,” „*Bătuta*” a fost condusă din partea dlui profesor Nicolau Ionaș, ear „*Călușeriul*” din partea dlui Demetriu Turcu, comerciant în loc.

I. M.

Lucrul de mână în școala poporală de băieți.

(Începere.)

III.

Când sinodul arhidiececan gr. or., ținut în Sibiu la anul 1885, în urma raportului prezentat de dl D. P. Barcian, s'a pronunțat pentru introducerea lucrului de mână în institutul pedagogic din Sibiu și pentru trimiterea unui individ în străinătate, ca să studieze lucrul de mână, de sigur cu scopul acela a luat un astfel de conclud, ca elevii institutului pedagogic, instruiți fiind în acest obiect, la timpul seu să poată și ei introduce lucrul de mână în școlile, la care vor fi aplicați ca învățători.

Nu am cunoscință, să fi fost până acum executat acel conclud al sinodului arhidiececan, atîta însă știu, că astăzi este un număr considerabil de învățători, cari sunt în stare

să introducă lucrul de mână ca obiect de învățămînt în școala de băieți.

Acest adevăr constată pe deplin, că frații învățători nu numai că nu sunt străini, ci sunt chiar însufleții de ideea introducerii lucrului de mână în învățămîntul nostru, ideie, dela care așteptăm în mare măsură îmbunătățirea stărei materiale, morale și culturale a poporului nostru. Ideia a venit din sus în jos, dar pentru realizarea ei s'a început lucrarea de jos în sus, și eu chiar din această împrejurare aflu garanță de ajuns, că începutul este bun.

Dar să vedem, cum și unde a învățat lucrul de mână acei învățători, despre cari am ținut mai sus, că ar fi în stare a-l și introduce în școală?

L'au învățat pe cale naturală.

Pe teritoriul unei comune a crescut d. e. multă papură. Locuitorii respectivei comune de timpuriu vor fi văduți, că de acel material se pot folosi la facerea unor obiecte, și astfel s'a dezvoltat la ei ramul împletiturilor de papură. Au învățat oameni mai mulți, au învățat copii dela părinți. La început vor fi făcut lucruri mai primitive, cu timpul însă s'au mai perfecționat.

Învățătorii din aceea comună, se înțeleg, n'a rămas indiferent față de această ocupațiune folositoare, ci s'a nisuit a perfecționa industria de casă esistență și a mai sporit-o cu unele ramuri.

Dar chemarea învățătorului nu este numai a scîi singur, ci a învăța și pe alții, deci a invita și pe alți învățători, să învețe în feriele de vară. Aceștia după-ce au învățat una, două, sau mai multe ramuri de industrie, întorcându-se acasă, unul într'o margine de țeară, altul într'alta, nu s'au mulțumit numai cu aceea, ce au învățat, ci fiind dezvoltat deja la ei gustul și pofta de lucru, au cercetat atelierile specialiştilor și au mai învățat unele ramuri de industrie.

Se înțeleg, că după aceea și în ei ardea dorința de a învăța pe alții, și au început unii a învăța pe elevii din școala elementară, alții pe cei din școala de repetiție.

În urma acestora unii au și întîmpinat sprijinul moral și material al publicului sau al unor corporațiuni.

Se pare, că acest sprijin a avut influință încurajătoare asupra învățătorilor iubitori și cunoscători de industrie de casă, căci în feriele de vară, expirate în zilele trecute, am cunoscință, că au fost deschise trei cursuri de industrie de casă, dintre care unul în Brașov sub conducerea zelozilor domni învățători George Moian și Candid Mușlea.

Nu vreau prin aceea, că amintesc numai pe acest curs cu numele, a detrage nimica din meritul sau însemnătatea celorlalte cursuri, nici a-l ridica pe acesta peste celelalte, ci o fac aceasta numai din motivul, că la acest curs am participat și eu, și prin urmare me țin îndreptățit a vorbi asupra lui.

Dacă luăm în considerare, că acest curs s'a ținut într'un oraș industrial, dacă ne reamintim programa cea de mare estindere, ce s'a executat cu precisiune, și dacă scim, că 25 de învățători din diferite părți ale țerei s'au întors acasă, cunoscînd atâtea ramuri ale industriei de casă, câte au fost amintite în program, atunci trebuie să ținsem, că acest curs sprijinesce în mare măsură ideia de a se introduce lucrul de mână în școală, și că conducătorii lui prin urmare sunt demni de tot sprijinul posibil.

Dar eu sunt convîns, că astfel de cursuri se vor deschide pe viitor în mai multe locuri, și de aceea cuget, că va fi de folos, dacă voi vorbi asupra acestui curs din mai multe puncte de vedere.

Despre aceasta însă, precum și despre modul, cum cuget eu să introducem industria de casă în școala poporală, în numărul viitor.

Sebeș, în 24 Septembrie, 1887.

S. Roșu.

Hațeg, în 28 Ianuarie, 1888. Stimate domnule redactor! Dorința unui mare public din ținutul Hațegului s'a realizat: statutele societății „*Hațegana*” asociațiune de anticipațiune și credit, unguresce „*Hațegana*” elölgezési és hitelgyűlet, conform rezoluțiunii tribunalului reg. ca for comercial în Deva, date în 27 Ianuarie, 1888. Nr. 476. civ. s'au aprobat și firma în conformitate cu art. de lege 37 din 1875 s'a improtocolat.

În legătură cu aceasta împrejurare de mult dorită, se aduce la cunoscința publică, că asociațiunea s'a început deja activitatea, că consiliul administrativ și va ținse ședințele în fie-care săptămână Sâmbăta la 2 oare din țin, că plătirile dela cassă se vor face în fie-care săptămână Lunia dela 11 oare amerediane, eventualmente pe acel timp în ziua următoare, ear depunerile spre fructificare și alte plătiri la cassă se primesc în toate zilele, luându-se afară Dumineca și sîrbătorile, că foile pentru publicarea afacerilor asociațiunii, sunt decretate de adunarea generală constituantă ținută la 29 Septembrie 1887, conform punctului X din protocolul aceleia: „*Telegraful Român*” „*Tribuna*” în Sibiu și „*Gazeta Transilvaniei*” în Brașov.

În fine p. t. membrii ai asociațiunii noastre, se fac de nou atenții la concludul adunării generale constituante, conform căreia plătirea ratelor mai departe s'a ficsat cu începutul din 1 Decembrie 1887 în prima fie-carei luni, până la depunerea totală a părților fundamentale, și că plătirea nepunctoasă are aceea urmare, că respectivul membru tre-

bue în sensul §-lui 18 din statute, să plătească 8% din interese de împrumutare dela ziua decăderii, sau poate fi chiar eschis din societate, în care cas plătirile deja făcute pică necondiționat în favorul fondului de rezervă.

Michail Bontescu,
director.

Ioan Tocaciu,
secretariu.

Varietăți.

* (Balul reuniunii femeilor române din Sibiu.) Sâmbătă seara a avut loc în sala dela „Împăratul roman“ balul reuniunii femeilor române din Sibiu.

Din partea noastră, cari cu simpatie am întâmpinat totdeauna nobilele nisuițe ale acestei reuniuni, nu vom face nici o aprețiere, ci reproducem aprețierile diarelor germăne din loc, ca publicul român să vadă, cum ne consideră presa străină.

Aprețierile acestea au apărut în numărul de luni ai diarelor citate.

„Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt.“

„Asemenea lustru și grație ne-a dovedit și balul Reuniunii femeilor române din Sibiu în sala dela împăratul roman. După devisa: „cine joacă mai pe urmă, joacă mai bine“, drăgălașele arangioare ale acestei petreceri de carnaval și au ales sfârșitul carnavalului. Întârzierea cu voia nu le-a fost spre dăună, căci prelungă publicul permanent al acestui bal s'a mai grupat un frumos număr de noue adoratoare și amice, cari anume au venit, ca să facă împreună ultima călătorie veselă și cu plan în acest carnaval și astfel se poată păstra cele mai drăgălașe reminiscențe despre sezonul balului. Cel mai mare interes la acest bal s'a legat de jocurile naționale (Romana și Hațegana, Red „T. R.“) însă și celorlalte numere din programă li s'a dat atâta zel și iubire, încât putem face concluzia, că balul și-a împlinit în modul cel mai eclatant chemarea sa, de a procura petrecere tuturor celor prezenți. Notabilitățile militare și civile au luat parte la bal.

„Hermannstädter Zeitung, vereinigt mit dem Siebenbürger Boten.“

„Balul românilor“. Balul Reuniunii femeilor române din Sibiu arangiat alaltăieri în sala redutei cetățenești cu privire la lustru și eleganța toaletelor pompoase (prachtvoll.) asemenea a cercurilor alese, cari de obicei se întrunesc la această ocaziune, și dau acestei petreceri lustrul adevăratului bal de elită, cu nimica n'a fost întrecut de cele din anii trecuți. Comitetul reuniunii femeilor române, în frunte cu doamna Maria Cosma cu cunoscuta sa grațiositate euceritoare, dimpreună cu preventoriul comitet arangiator ales dintre bărbații inteligenți, și de astădată au știut face, ca sala hotelului „Împăratul Roman“ să devină și de astădată locul petrecerii nobile, a vioiciunii atrăgătoare, și centrul celor mai rari și atrăgătoare frumșeți de femei. Sala nu a fost tocmai așa de îndesuită, pentru aceea însă toate logiile au fost pline de oameni.

Cumcă nu a fost atâtea părechi jucătoare ca de altădată, se esplică prin unele cazuri de moarte întemperate în timpul din urmă. Între cercetătorii frumosului bal român se aflau: episcopul Dr. Teusch, Esc. Sa F. M. L. Waldstätten, generalii contele Schönfeld și baronul Pach, colonelul Tlasikal, colonelul Pohl, colonelul Görger, presidentul tribunalului János, directorul de finanțe Denk, procurorul de stat Hatfaludy, locotenent colonelul Koblitz, primarul orașului Hochmeister, directorul de poliție Drotleff, mai mulți ofițeri de stat, amploriați de stat, și alți onorațiori. Musica o a provădit în mod escelent capela Reg. Nr. 31.

Până aici diarele din loc.

Din partea noastră mai observăm, că jocul a durat până dimineața la 4 oare cu multă vioiciune

Venitul brut până acuma este la 350 fl. venit curat.

* (Concurs pentru un post de proto presbiter.) Pentru postul de protopresbiter al tractului Făgetului din diecesa Caransebeșului s'a scris concurs cu termen de 30 zile, începând din 1 Februarie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post după cum cetim în „Fôia diecesană“ sunt:

1. Dotațiunea împreună cu parochia actuală protopresbiterală din orașul Făget, ce constă din: a) cele două sesiuni parochiale folosite mai înainte de în domnul adormitul protopresbiter; b) din stolă și c) din birul parochial usitat în Făget, conform statoriei comisiunii micste, emisă de Ven. Consistoriu.

2. Birul protopresbiteral anual dela preoții tractului și anume: a) dela preoții cu parochia de clasa primă cu 8 fl.; b) dela preoții cu parochia de clasa a doua cu 6 fl.; dela toți ceilalți preoți provăduți cu parochii 4 fl.

3. Tacsele pentru ședulele de cununie după usul și în măsura de până acum și anume câte 2 fl. dela o nuntă.

4. Paușal de călătorie, ce se va presta din partea Consistoriului în suma de 300 fl.

* (Bal român în Timișoara.) Întinare la balul român, ce se va arangia în 3 Martie n. (20 Februarie v.) 1888 în Timișoara, în „reduta“ orașului (sala otelului „Principele de coroană“, din cetate, în favorul „Alumneului național“ și al scoalelor române din Timișoara. Începutul la 8 oare sara. Bilete se pot căpăta, pe lângă ară-

tarea invitărei, la cassariul George Ardelean, advocat și fisc al orașului Timișoara, ear seara la cassă. Prețul de intrare de familie 5 fl. de persoană 2 fl. o lojă 6 fl. Contribuiri benevole se primesc cu mulțămintă, și sunt a se trimite cassariului numit.

Damele sunt rogare a se infățișa, cât se poate, în costum național.

Comitetul aranjator:

Teodor V. Păcățian,
notariu

Nicolau Coșariu,
president.

Georgiu Ardelean,
cassariu.

Vichentie Adam, Iuliu Belu, Petru Brașovan, Georgiu Ioanovicu, Pavel Iurma, Nicolau Jian, Iuliu Micu, Ioan Miatovici, Alesandru Nădășan, Ladislau Oros, Emil Pop, Demetriu Svirafiu, Victor Sêrb, George Trăilă.

* Balul colegiului reformat din Orăștie s'a ținut, pe cum ni se scrie, acum Sâmbătă trecută. Dintre români au participat foarte puțini — 4 persoane, dar și acestea nu au putut să simtă decât un profund regret pentru nefastul egoism național maghiar, care s'a arătat la acest bal. În programa jocurilor, în contradicere cu pracsca de până acum, n'a figurat nici un joc român. Se vede că furia maghiarismului merge spre culminațiune, dar care vor fi rezultatele exclusivismului maghiar — aceasta numai D.șeu o scie, pentru că un „Bismarck maghiar“ nu s'a născut încă să ni o spună.

* (Esposițiunea iubileului artistic.) În zilele trecute se cetia prin foile vieneze, că artistii francesi au refuzat invitarea de a coopera la inaugurarea esposițiunii iubileului artistic și se dicea, că guvernul frances a influențat această hotărâre. Acum se scrie, că nici artistii ruși nu vor coopera. Negoțierile, ce le au avut vienesii cu artistii Rusiei, s'a intrerupt din bun senin și vienesii au fost insciunțați pe cale privată să nu conțeze la sprijinul rușilor.

* (Schimbarea uniformeii armatei române). La ordinul ministrului de resbel român s'a instituit o comisiune militară sub președința generalului Vlădescu pentru o modificare radicală a uniformeii armatei române. Uniforma actuală, dice „Românul“, nu este nici pe departe corespunzătoare cu menirea ei, nefiind pregătită din un material trainic, care să sufere la tăvăleală fără ași perde valoarea sa. Asemenea, continuă aceeași foaie, nu trebuie să uităm, că uniforma noastră a fost criticată de foile germane, în cari sau dis, că suntem mutați în un hardău de colori. În fața acestor neajunsuri, ce le are uniforma armatei române, căpitanul din reg. 4 de dorobanți Venier, pășesce în public cu parerile sale, cum ar fi de a se modifica uniforma armatei române.

* (Din ședința comitetului de redactare a opului etnografic „die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild.“) Sub presiuni Altei Sale principelui de coroană Rudolf s'a ținut în 11 Februarie n. în Budapesta ședința anunțată și în foaia noastră a comitetului de redactare a opului intitulat „die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild.“ În această ședință s'a făcut cunoscut Altei Sale progresul, ce s'a făcut până acum pentru edarea amintitului op. S'au prezentat apoi cele trei fascicule, cari lipsiau pentru completarea primului tom despre Ungaria. Dintre aceste fascicule unul va apăre cu 1 Iuliu a. c., și afară de acesta vor mai apăre în decursul anului încă trei fascicule din tom II despre Ungaria. Ca colaboratori ai tom II despre Ungaria între alții figurează și archiducele Iosif, prințul Filip de Coburg, Jokai, Hunfalvy și Pulszky.

* (Turnul esposițiunii din Paris. Lucrările pentru ridicarea uriașului turn pentru esposițiunea din Paris, deși frigul în Franța este mai aspru ca ori și când se continuă cu multă ardoare din partea arhitecților angajați. S'a construit până acum primul etagiu și se sperază, că până la finea lui Iuliu se va ridica și al doilea. Paralel cu turnul, ce se construiesce, se ridică și un balcon puternic, pe care se așează materialul de lipsă pentru turn. Se crede, că spesele acestui turn se vor ridica la suma de preste 8 milioane franci. Dar deși spesele sunt mari, cu atât mai mari vor fi foloasele, ce le va aduce științii acest monstru al secului nostru.

Din esperiențele și dorințele mele preoțesci în biserica greco-orientală.

(Urmare.)

Ca cauză, carea provoacă jalousie între preoți este și modul, cum își primesc preoții onorările lor. Scim, că salariul preotului afară de tacsele pentru funcțiunile dela botezați, cununați și morți se mai compune și din liturghiile, prinoasele, lemnele etc., cari sunt, vorbind adevărul, mai mult daruri benevole, cari însă ridică de multe ori bunăstarea preotului, dară prea depind dela influințele climatice, căci de e vre-o grindină, pe preot il bate, de e potop, pe el il inneacă, de e foc pe el il arde,

de e secetă, pe el il uscă, așa, încât după dispozițiunea creștinilor din cauzele înșirate sub diferite preteceste urându-se de preot, i le poate detrage sau le reservează celui alt preot și astfel, precum cerșitorii cu traista goală totdeauna invidiază pe cel cu ea plină, asemenea și preotul începe a pismui pe colegul seu, de unde apoi se nasc animosități, inimiciții și ură nedumerită, ba chiar și procese.

Deci ar fi timpul să se pună capăt acestui fel de onorar preoțesc, care mai mult samănă unei cerșitorii, decât unui salariu ca astfel și preotul să poată păși mai rezultat contra unei scăderi din comună și să nu mai fie silit adese ori a trece cu vederea unele scăderi ale parochienilor sei, spre a nu și instrăina milostenia poporenților sei

Astfel și dară în o comună, unde ar trebui să fie numai o voință, o lucrare, o aspirațiune, sunt atâtea voințe, lucrări și aspirațiuni, câți preoți; pe când dacă ar fi numai un paroch, carele la tot casul ar fi trecut preste sburdănicile tineretii, înzestrat cu experiențe practice, și carele numai el singur ar avé responsabilitatea pentru cele ce se petrec în parochia sa, și-ar și putea impune voința sa spriginită de pracsce câștigată în restimpul funcționării sale, ear ceilalți preoți, cari i-ar fi ca capelani și prin urmare dependenți de voința bătrânului, încă și-ar putea câștiga cunoscințe despre cariera preoțească mai ușor, fără a fi espusi a și încerca cunoscințele prin experimentări problematice, și numai pentru astfel de fapte ar fi responsabili, cari ar proveni din inițiativa lor. Alt avantaj ar fi, că tinerii fiind strămutați pe lângă astfel de parochi cari de regulă sunt prin comunele cele mai mari și pe la cetăți și orașe, și-ar însuși și manieri mai urbane, încât cu timpul ar deveni și ei parochi harnici, cu caractere formate și consci de ținta, la care nisuesc și nu ar fi espusi a și face nici odată în viață tabula rasa de acțiunile și nisuițele lor, eară ce privesce pe popor și el ar fi sub conducători, ar fi în comună o voință, o lucrare concentrată spre o aspirațiune bine cugetată și bine definită, încât și progresul ar fi cu mult mai sigur ca în impregiurările actuale.

O altă scădere mai e în biserica noastră, că preotul având sau un fiu, sau o fată, caută căi și mijloace spre a și aduce ficiorul sau pe ginerele seu lângă sine și astfel sau că bătrânul lasă toată sarcina în grija capelanului neespert, sau neîmplinindu-se aceasta, capelanul spre a nu provoca neînțelegeri familiare trece cu vederea scăderi, pe cari unul străin în folosul administrațiunii regulate nu le ar lăsa neîndreptate. Astfel și acestei succesiuni încă ar trebui pus capăt fără excepțiune, căci nime nu e proroc în patria sa. Astfel și preotul în comună natală având părinți, rudenii, etc. trebuie să le facă concesiuni în contul oficiului sau venitului seu. Se va obiecta, că aceasta referință se susține în biserica noastră pentru ca și prin aceasta să i se amelioreze preotului subsința sa, căci pe lângă preoție mai poate cultiva și pământul părintesc și cel căpăt de zestre, căci parochiile noastre sunt tare misere! După cum stau lucrurile astăzi, așa și este, căci îndată ce vre-o câte va deci de familia fac vre-o rugare cu formula tocită, că sufer în cele sufletesci, îndată li se și satisfacă rugarea și li se dă preot, — pe când dacă astfel de cereri, în cari nu se arată un salariu onorabil pentru subsința unui preot, ar trebui necondiționat respinse, căci oare nu ar putea și preotul împlini lipsele la două sau trei comune, după cum le poate împlini un notariu cercual sau medic, — cari încă sunt puși preste mai multe mii de suflete? Deci ar fi de dorit a se mai reduce parochiile. Acă însă trebuie să amintesc aceea ciuhă, de carea ne spăriem noi cei amestecați cu greco-catolici, că neîmplinindu-se astfel de cereri, se mânia credincioșii nostri și trec la unire cu atât mai vârtos, căci și din partea lor încă se vènează astfel de suflete. Asta însă să nu ne înșpăimânte de felii, căci astfel de suflete sunt numai plevele credinții, cari numai ne necurătesc sămânța credincioșilor nostri, și cari astăzi când suffă vântul despre noi, le spulberă la cei de altă credință, eară dacă vântul se întoarce din spre ei le spulberă eară îndărăt și astfel de om, care într'altă lege sare, nici un D.șeu nu are, dice românul.

(Va urma.)

Posta redacțiunii.

Dlul D. N. in. A. În cestiunea ecivalentului așa credem, că Ven. consistor — analog celorlalte consistorii diecesane — va esmite o instrucțiune în formă de circulari.

Dlul I. D. P. în B. Deslegarea cestiunii tractate de D-voastră, se o lăsam în competența celor chemați a se ocupa cu astfel de probleme. De astfel noi după o foaie din România am publicat în anul trecut un tractat foarte bun, din care se poate lămuri ori și cine asupra cestiunii.

Loterie.

Mercuri 15 Februarie n. 1888.

Sibiu: 68 15 43 59 65

Sâmbătă 11 Februarie n. 1888.

Buda: 20 51 66 77 3

Nr. 256/1888 vice-com. [1779] 2-3

Publicare de licitațiune.

Pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anul 1888 pe toate drumurile municipale de pe teritoriul comitatului Sibiiu se publică pertractare concursuală, ce se va ține în **28 Februarie 1888 la 10 oare a. m.** la vice-comitele comitatului Sibiiu în sala cea mică de ședință prin oferte scrise și închise.

Se provoacă deci toți acei, cari voiesc a lua aceasta întreprindere, a-și subșterne ofertele lor vice-comitelui comitatului Sibiiu cel mult până la ora fiesată a zilei amintită pentru pertractare. — Ofertele intrate mai târziu, precum și telegramele intrate ori și când nu se vor lua în considerare.

Pe cuvertul ofertului prevădută cu 5 sigile și timbrat după regulă e a se scrie deasupra adresei limpede numele acelei linii sau părți de drum, la care se referă oferta.

Ofertele sunt de a se compune după formulariul și conspectul de împărțire, cari ambele se pot primi dela oficiul r. u. de construire de aici.

La ofert trebuie să se alăture cuitanța despre depunerea vadiului la cassa comitatensă.

Vadiul trebuie să conste cel puțin din 5% dela suma prețurilor, care le promite oferentul după cantitatea de petriș, pusă în

conspectul de împărțire, care servește de basă la pertractare.

Bani gata sau obligațiuni nu se primesc cu oferta.

Conspectul despre împărțirea petrișului de furnisat, contractul de furnisare, condițiunile specificate, formulariul de ofert și conspectul de împărțire, ce trebuie alăturat acesteia, se pot ceti respective primi la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă odaia Nr. 39) în oarele ordinare de oficiu.

Sibiiu, în 3 Februarie 1888.

Vice-comitele comitatului Sibiiu

Thalman.

648. szám 18-8. polg.

[1782] 1-3

Hirdetmény.

A Morgondai tagosítási ügyben az elö-munkálatok megkezdésére — u. m. képviselő rendezése, mérnök választás és a költ ség előirányzat elkészítése végett a határnapot **folyo év Márczius 12-re déle-lőtt 10 órára** tüzöm ki Morgondára a községi iroda helyiségébe, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik, vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamát megakadályozni nem fogná.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék kiküldött birája.

Erzsébetváros 1888 Február hó 8-án.

Kelemen.

Morbul caracteristic și mai lătit în această țară este mistuirea cea rea.

Bucătăriile moderne și modul de traiu modern sunt cauzele acestei suferințe, care în un mod neprevădător ne cupinde în ghiarele sale. Mulți oameni sufer de dureri de pept și coaste, adeseori și de dureri de spate; se simt slabi și somnuroși, au un gust rău în gură, mai cu seamă dimineața; un fel de scuipat cleios se adună în dinți; apetitul lor e rău, în stomach simt ceva ca o povară grea, și adeseori simt în stomach un fel de obosire, ce nu se poate descrie, care prin introducerea nutrimențului nu se depărtează. Ochii sunt fără viață, mâinile și picioarele se răcesc; nu trece mult și se ivesc tusa, la început seacă, după câteva luni însă însoțită de flegmă verde, cel cuprins de boală se simte purura obosit, somnul nu-l recrează; devine mai apoi nervos, iritabil și melancolic, îl cuprind presimțiri rele; când se ridică repede se simte amețit și întreg capul îi e clătinător, intestinele se astupă, pelea îi devine sârbăcită și ferbinte, sângele se îngroașe și înțapă, sclerotică ochiului capătă o culoare galbăni; urinul se împuținează și capătă o culoare închisă, rămânând o parte din el înăuntru; luând nutrimenț, simte când un gust dulce când acru, care e însoțit de băși puternice de inimă; puterea vederei scade, împăingându-se ochii și se simte cuprins de simțul unei mari slăbiciuni și osteneți. Toate acestea simptome apar alternativ, și se presupune, că aproape o terțialitate din populațiunea acestei țări sufer de una sau alta formă a acestei boale. Prin Extrait-shaker mistuirea bucatelor ia un așa avânt, că corpului bolnav dându-i-se nutrimenț devine foarte sănătos. Efectul acestei medicini este într'adevăr admirabil. Milioane și milioane de butelii s'au vândut și numărul documentelor, cari atestă puterea vindecătoare a acestei medicini, e foarte mare. Sute de boale, cari poartă cele mai diferite nume, sunt urmările nemistuirii; depărtat acest rău din urmă, dispar toate celelalte, căci acelea sunt simptome ale adevăratei boale. Medicina e Shaker-Extrait. Mărturisirile miilor, cari vorbesc în un mod foarte satisfăcător de proprietățile vindecătoare ale ei, o dovedesc aceasta fără nici o îndoială. Această medicină escelentă se poate căpeta în toate spițerile.

Persoane, cari sufer de incuieră, se folosească „pilulele de curățire a le lui Seigel“ (Seigel's Abführ-Pillen) în legătură cu Shaker-Extrait „**Pilulele curățitoare ale lui Seigel**“ vindecă incuieră, alungă frigurile și răceala, depărtă durerea de cap, împedecă mânia. Care le e cercat va continua de sigur cu folosirea lor. Produc efect pe încet și fără de a cauza durere. Prețul: Unei butelii Shaker-Extrait fl. 1.25. O șatulă „pilulele curățitoare ale lui Seigel“ 50 cr.

Proprietariul medicinei „Shaker-Extrait“ și al „pilulelor lui Seigel“ **A. I. White Limited, London 35 Faringdan Road E. C.** [1746] 5-24

Depositul principal și centru de expediție la Iohann Nep. Harna, spițier „la leul de aur“ în Kremsier (Moravia) și se capătă și în cele mai multe spițerii din Austria

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„**Amicul Familiei**“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2-3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, povești, piese teatrale ș. a. — mai departe tra-tează chestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor îndvișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„**Prețul Român**“ Diariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2-3 1/2 coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, p'atibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere** —

👉 **A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.** 👈

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesce la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesce întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „**Idealul pierdut**“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olineșcu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca e-lor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrali, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesce foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50-2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesce — frumos ilustrată, pentru pruncii scolare de ambe secsele. Prețul unui exemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolare de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoareii de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 7-50